

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

*ЧУБЕНКО Т.Є.,***ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***Науковий керівник – к.е.н., старший викладач Бірченко Н.О.*

Необхідною умовою підтримання виробництва сільськогосподарської продукції на певному рівні є постійна наявність частини оборотних активів у матеріальній формі (виробничі запаси). Для здійснення процесу виробництва господарство повинно мати в необхідних розмірах запаси посівного матеріалу, кормів, палива, мінеральних добрив та засобів захисту рослин і тварин, запасних частин та інших виробничих запасів. При їх використанні зростають витрати на виробництво. Результатом процесу виробництва є створення готової продукції і виробничі запаси переходять у форму готової продукції.

Методичні принципи формування в бухгалтерському обліку інформації про запаси та розкриття її у фінансовій звітності визначає Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси».

Існує багато пояснень терміну «виробничі запаси». Визначення терміну «запаси» наведено у П(С) БО 9 «Запаси» [1], відповідно до п. 4 якого «запаси – активи, які утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності; перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва; утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством». Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» [2], активи – це ресурси, контрольовані підприємством внаслідок минулих подій, використання яких як очікується призведе до отримання економічних вигод у майбутньому внаслідок будь-якого використання такого запасу. Необхідно відзначити, що існують інші нормативні документи, спрямовані на регулювання обліку запасів.

Згідно з міжнародним стандартом МСФЗ (IAS) 2 «Запаси» [3], «запаси – це активи, які передбачені для подальшого продажу в ході звичайної діяльності; що знаходяться у процесі виробництва для такого продажу, або ті, що знаходяться у вигляді сировини та матеріалів, які будуть використовуватись у процесі виробництва або надання послуг, за винятком незавершеного виробництва, що виникає за угодами на будівництво, включаючи безпосередньо пов'язані з ними угоди на надання послуг, фінансових інструментів та біологічних активів, що належать до сільськогосподарської діяльності, та сільськогосподарська продукція в момент її збирання».

Завданням бухгалтерського обліку запасів є:

- своєчасне оформлення первинних документів на всі операції, пов'язані з надходженням, зберіганням і витрачанням сільськогосподарської продукції, матеріалів та інших запасів;
- здійснення точного і повного контролю за своєчасним оприбуткуванням, зберіганням і економічним витрачанням матеріальних цінностей у процесі виробництва, за додержанням встановлених норм витрат матеріалів;
- одержання на будь-яку дату точних даних про кількість сільськогосподарської продукції, матеріалів та інших запасів, які є в коморах, на складах і виробничих підрозділах підприємства та інших місцях зберігання і використання;
- систематичний контроль за транспортно-заготівельними витратами під час придбання запасів на стороні;
- своєчасне виявлення виробничих запасів, які не використовуються в господарстві і які можна реалізувати для мобілізації внутрішніх резервів, а також готової продукції, яка не користується попитом, і неліквідів.

Важливим елементом обліку виробничих запасів є врахування витрат на їх придання. Особливо це актуально щодо відображення транспортно-заготівельних витрат (ТЗВ) у собівартості продукції. Слід зазначити, що витрати, пов'язані з придбанням виробничих запасів, не обмежуються виключно витратами на транспортування. Вони також включають витрати на заготівельно-складські роботи.

З метою отримання достовірної інформації Коваль Н.І. [5] пропонує для обліку транспортно-заготівельних витрат до плану рахунків додати рахунок 29 «Транспортно-заготівельні витрати» та субрахунки до нього 291 «Транспортно-заготівельні витрати основних матеріалів», 292 «Транспортно-заготівельні витрати допоміжних матеріалів». Ми з такою пропозицією погоджуємося частково та пропонуємо до плану рахунків ввести рахунок 29 «Витрати на придбання та утримання виробничих запасів» та субрахунки до нього 291 «Транспортно-заготівельні витрати», 292 «Витрати на заготівельно-складські роботи», 293 «Інші витрати».

До складу транспортно-заготівельних витрат віднести: транспортування виробничих запасів; страхування ризиків під час транспортування виробничих запасів; витрати на відрядження; суми нарахованої амортизації транспортних засобів; вартість паливно-мастильних матеріалів; витрати на вантажно-розвантажувальні роботи, що виконуються підрядним способом; суми нарахованої заробітної плати робітників.

До складу витрат на заготівельно-складські роботи віднести: суми нарахованої амортизації складських приміщень; вартість паливно-мастильних матеріалів; витрати на охорону та зберігання; витрати, пов'язані з доведенням запасів до стану, придатного до використання; витрати на зберігання виробничих запасів; витрати на утримання заготівельно-складського персоналу; страхування ризиків пов'язаних із зберіганням виробничих запасів; витрати на підтримання специфічних умов зберігання сировини і матеріалів.

До складу інших витрат віднести: суми ввізного мита; суми непрямих податків; оплата за зберігання товарів в зоні митного контролю; витрати на оплату послуг митних брокерів; інші.

Отже, запровадження в діяльність підприємства вище вказаних пропозицій дозволить покращити облік виробничих запасів та досягти підвищення результативності фінансово-економічної діяльності підприємств.

Література:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: затв. наказом М-ва фінансів України від 20.10.1999 р. № 246. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність: Закон України від 16.07.1999р. № 996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
3. МСФЗ 2. Запаси (IAS 2 Inventories) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.minfin.gov.ua/document/92420/МСБО_2.pdf
4. Кириченко О. А. Сучасні проблеми обліку виробничих запасів та шляхи їх вирішення / О.А. Кириченко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua
5. Коваль Н.І. Сутність виробничих запасів як економічної категорії: обліковий та управлінські аспекти / Н.І. Коваль // Вісник Вінницького національного аграрного університету: Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. Вінниця. – 2017. – №7. – С. 93-104.

ОСОБЛИВОСТІ ЗМІСТОВНОГО НАПОВНЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ СТРАТЕГІЙ ПІДПРИЄМСТВА

**ОНЕГІНА О.С., ДОВГОПОЛ Є.О., СТУДЕНТИ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Науковий керівник – д.е.н., доцент Мандич О.В.

Так, стратегія – це набір специфічних правил та орієнтирів, дотримання яких дає змогу керівництву організації провести об'єднання усіх напрямків управлінської діяльності (процес синергізму) та підпорядкувати їх процесу досягнення спільних цілей. Стратегія являє собою довгострокову програму діяльності господарюючого суб'єкта, яка постійно контролюється, проходить оцінку та коригування в процесі виконання [5].